

Åsbymon

Fornlämning L1985:5077, Åsbymon 2:2, Eskilstuna socken & kommun,
Södermanlands län. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning.

Bronsålder

Lars Norberg

Sammanfattning

I oktober år 2022 utförde Sörmlands Arkeologi AB en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i anslutning till fornlämning 1985:5077, ett boplatssområde bestående av sju registrerade skärvstenshögar. Den aktuella fornlämningen är belägen väster om Eskilstuna inom Åsbymons naturreservat.

Schaktningsövervakningen genomfördes eftersom Avdelningen för natur och miljö vid Länsstyrelsen i Södermanlands län planerar att anlägga en besöksparkering inom en mindre yta strax söder om fornlämningen. Vidare återställdes en skada i form av en rotvälta belägen i anslutning till en av skärvstenshögarna. Utöver själva fornlämningen noterades inget av arkeologiskt intresse i samband med insatsen.

Rapporten laddas ned via
www.sormlandsarkeologi.se

eller beställs från

Sörmlands Arkeologi AB
Tideliussgatan 37
118 69 Stockholm

mail@sormlandsarkeologi.se

Grafisk form och layout: Lars Norberg
Kart- och ritmaterial: Lars Norberg

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

© Sörmlands Arkeologi AB
Nyköping 2022

Innehåll

Sammanfattning 2

Inledning 4

Syfte 4

Genomförande 4

Resultat 4

Administrativa uppgifter 5

Bilagor 6

Bilaga 1. Utdrag ur Sverigekartan med undersökningens belägenhet. Skala 1:1 000 000.

Bilaga 2. Utdrag ur Terrängkartan med undersökningens belägenhet. Skala 1:50 000.

Bilaga 3. Utdrag ur Fastighetskartan med undersökningsområdet & fornlämning L1985:5077

Bilaga 4. Utdrag ur Fastighetskartan med fornlämning L1985:5077. Skala 1:500.

Bilaga 5. Fotodokumentation.

Inledning

I enlighet med länsstyrelsens beslut (1st dnr 431-1620-2022) har Sörmlands Arkeologi AB utfört en arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i anslutning till fornlämning L1985:5077, fastigheten Åsbymon 2:2 i Eskilstuna kommun, Södermanlands län (bilaga 1-4).

Undersökningen utfördes eftersom Avdelningen för natur och miljö vid Länsstyrelsen i Södermanlands län planerar att anlägga en mindre parkeringsplats vid Åsbymons naturreservat. I uppdraget ingick även att åtgärda en skadad skärvstenshög belägen inom den aktuella fornlämningen. I anslutning till högen stod tidigare en större tall, vilken blåst omkull varvid en rotvälta skadat högens västra del. Fälтарbetet genomfördes 2022-10-17. Projektle-dare samt fält- och rapportansvarig var Lars Norberg vid Sörmlands Arkeologi AB.

Enligt Kulturmiljöregistret utgörs fornlämning 1985:5077 av ett boplatsoområde och består av sju registrerade skärvstenshögar, vars storlek varierar mellan 4 och 13 meter diameter. Inga tidigare undersökningar har tidigare utförts i anslutning till fornlämningen.

Syfte

Syftet med den arkeologiska undersökningen var att med ett vetenskapligt arbetssätt dokumentera berörda kompo-nenter som eventuellt kunde påträffas vid schaktningen samt vid återställningen av skärvstenshögen.

Genomförande

I syfte att underlätta senare bortforsling, inleddes arbetet med att den aktuella tallen kapades upp med motorsåg i lagom långa bitar. I enlighet med förfrågningsunderlaget kapades tallen därefter vid rotänden i syfte att trycka tillbaka rotvältan med grävmaskin och därigenom återställa ytskiktet.

Därefter övervakades schaktningen av den planerade parkeringsytan. Den öppnade ytan grovrensades med fyll-hammare och skärslev. Samtliga åtgärder dokumenterades med RTK-GPS och beskrevs i text. Öppnad yta och den skadade fornlämningen dokumenterades med digitalkamera (bilaga 5).

Resultat

Större delen av området söder om fornlämning 1985:5077 utgörs av en relativt flack yta bevuxen med gräs och ställvisa förekomster av sly, medan själva boplatsoområdet är mer kuperat och beväxt med skog i form av lövträd och en hel del stora barrträd.

Markytan i anslutning till den planerade parkeringsplatsen utgjordes av en delvis redan grusad yta belägen intill befintlig väg i söder. Under detta vidtog moig silt med ställvisa inslag av cirka 0,05 meter stora skarpkantade stenar. Undergrunden utgjordes av ljusgrå moig silt, samt enstaka 0,2-0,4 meter stora stenar. Den schaktade ytan uppgick till cirka 13 x 14 meter med ett djup om cirka 0,25 meter. Inget av arkeologiskt intresse noterades.

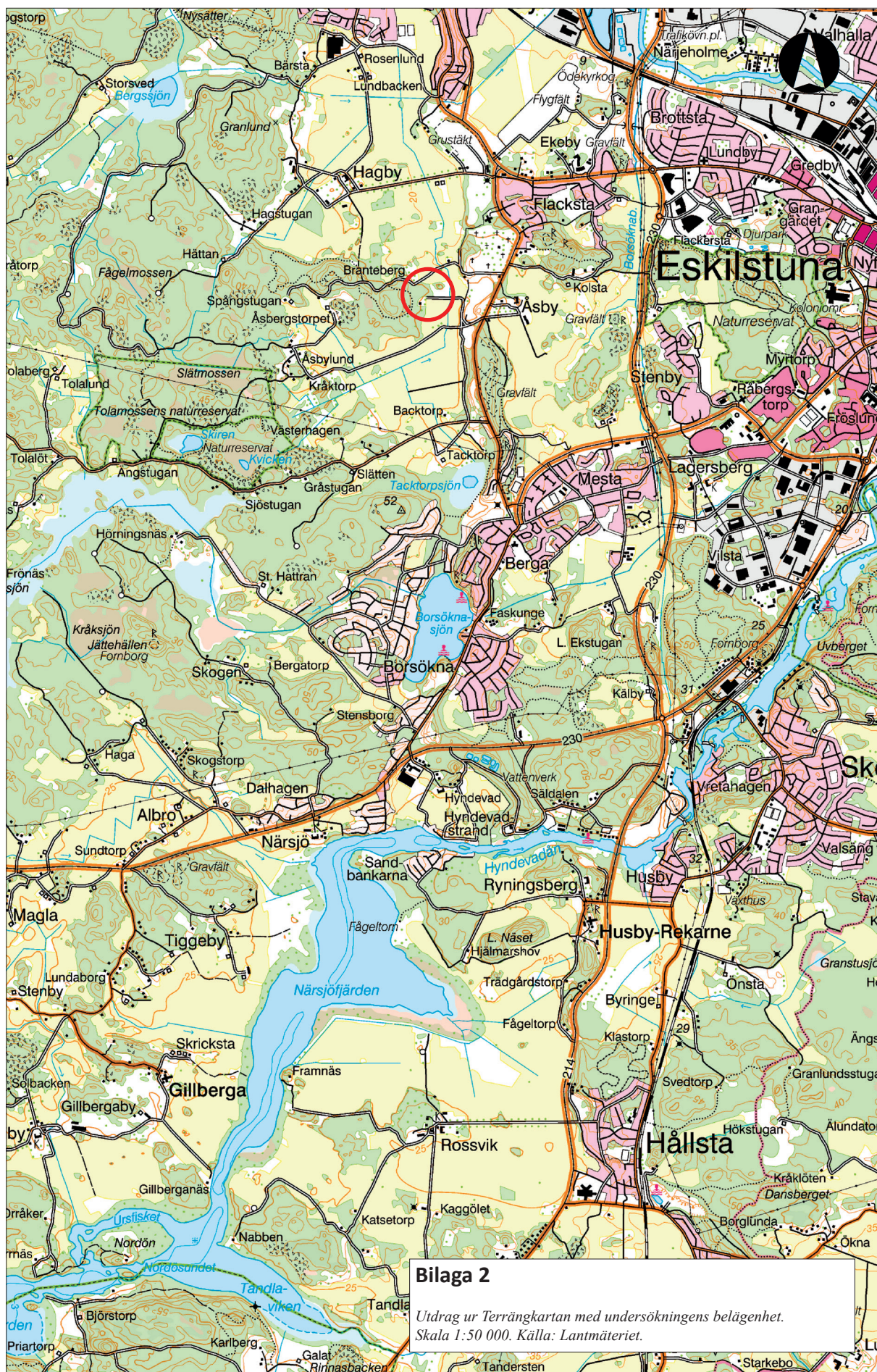
I botten av rotvältan noterades gul sand och grövre rundade och kantiga stenar, tillika skärviga och skörbrända stenar. Efter fotografering och inmätning trycktes rotvältan tillbaka så gott det gick utan att åsamka omgivande ytskikt markskador. Utöver själva skärvstenshögen noterades inget av arkeologiskt intresse.

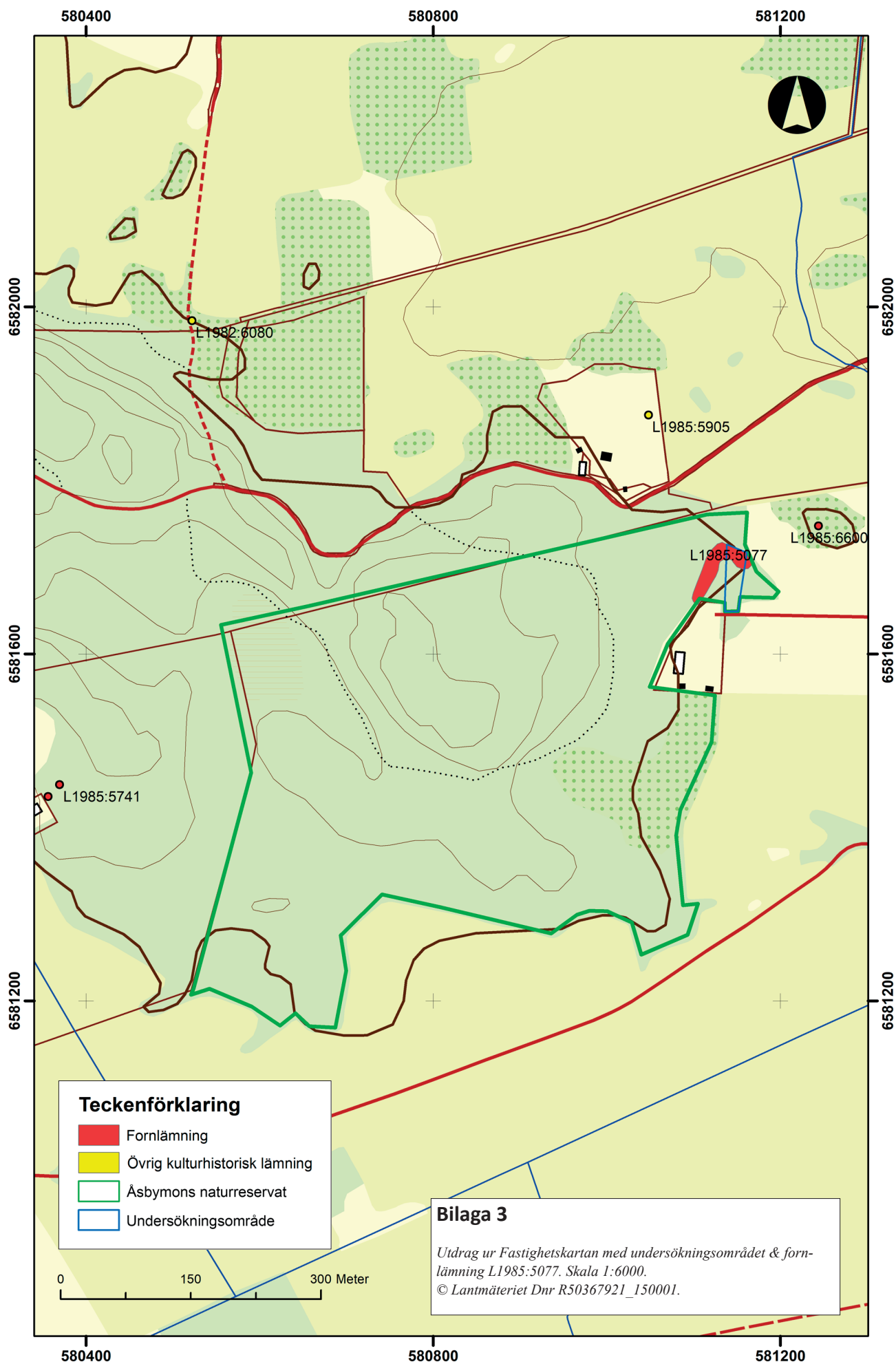
Administrativa uppgifter

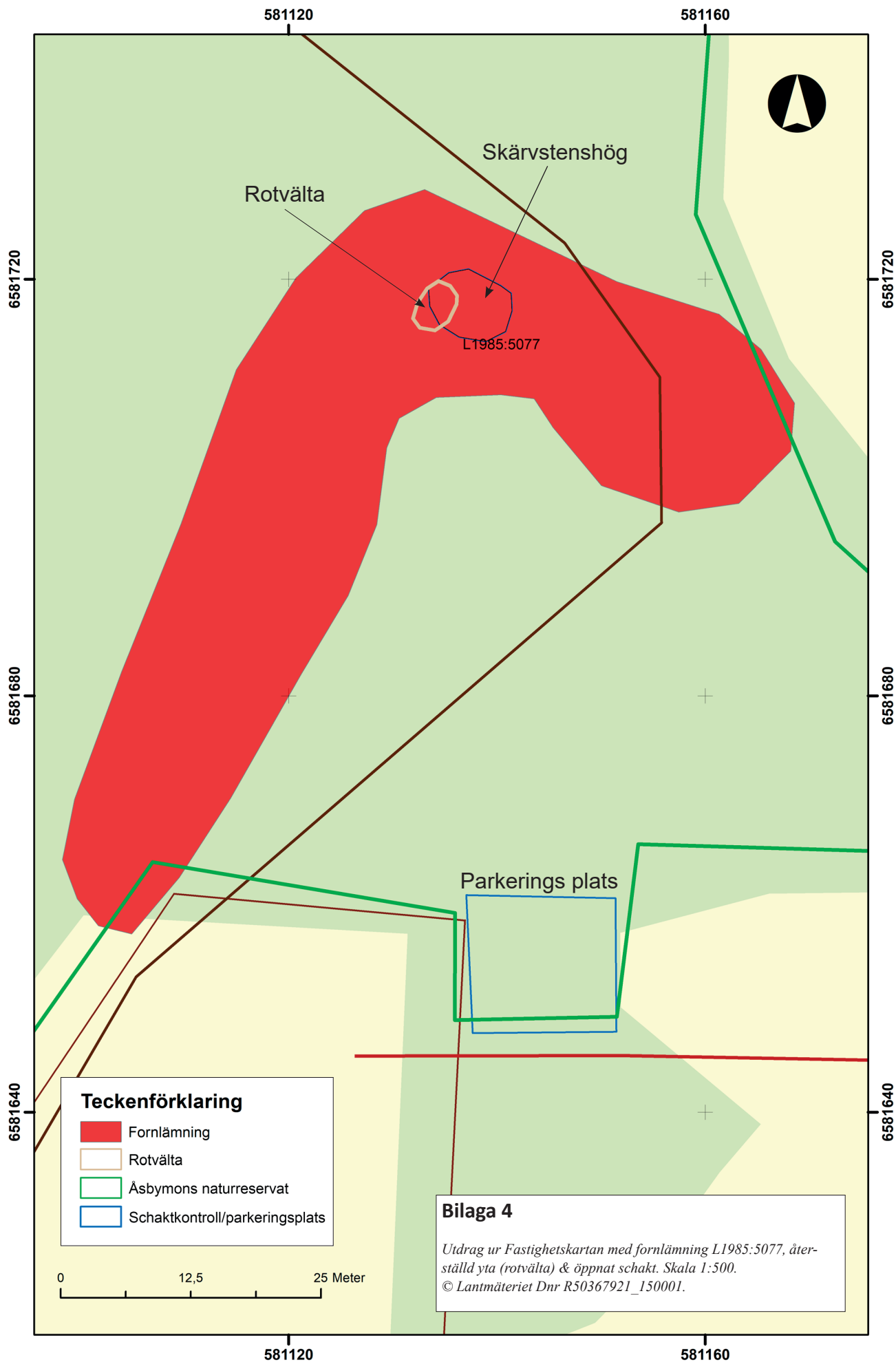
Projektnummer: 2211
Länsstyrelsens dnr: 431-1620-2022
Tid för undersökningen: 2022-10-17
Personal: Lars Norberg
Län: Södermanland
Kommun: Eskilstuna
Socken: Eskilstuna
Fastighet: Åsbymon 2:2
Belägenhet: N (x) 6581647,606 E (y) 581137,685
Koordinatsystem: SWEREF99 TM
Höjdsystem: RH 2000
Undersökt yta: Ca 183 m²

Inget analogt dokumentationsmaterial utöver rapporten föreligger. Digital dokumentation förvaras hos Sörmlands Arkeologi AB i väntan på meddelande från ATA angående rutiner för leverans av digitalt material. Inga fynd tillvaratogs.

Bilaga 5. Fotodokumentation

*Översikt med delar av fornlämning
L1985:5077. I bakgrunden syns den vind-
fällda tall som tidigare växte på den aktuella
skärvstenshögen. Foto mot nordost: Lars
Norberg 2022, Sörmlands Arkeologi AB.*

*Rotvältan i skärvstenshögen fotograferad mot
sydost. Foto: Lars Norberg 2022, Sörmlands
Arkeologi AB.*

*Tallen uppsågad och kapad vid rotänden. Rot-
vältan till vänster i bild har tryckts tillbaka
med hjälp av grävmaskin. Foto mot nordost:
Lars Norberg 2022, Sörmlands Arkeologi AB.*

*Rotvältan efter återställning mot nordväst.
Foto: Lars Norberg 2022, Sörmlands Arkeologi AB.*

*Rotvältan efter återställning mot sydost. Foto:
Lars Norberg 2022, Sörmlands Arkeologi AB.*

*Den planerade parkeringsplatsen efter avbanning. Foto mot sydväst: Lars Norberg 2022,
Sörmlands Arkeologi AB.*

